

สื่อมวลชนนับเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมาก ในฐานะสื่อกลางที่มีบทบาทสำคัญในการแสวงหาข่าวสาร ข้อเท็จจริง ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่เคารพกฎหมายหรือกฎระเบียบของราชการ หรือการกระทำการใดโดยไม่สุจริต และนำเสนอข้อมูลเหล่านั้นให้แก่คนในสังคมได้รับทราบ

จากบทบาทการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนดังกล่าว ความรับผิดชอบทางอาญาที่สื่อมวลชนมักจะถูกฟ้องร้องดำเนินคดีมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบหมิ่นประมาท และเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวแล้ว เห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายยังคงไม่คุ้มครองสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่โดยสุจริต และกระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง กล่าวคือ

หากมีคดีขึ้นสู่ศาลจากการที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวสารในลักษณะของการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นความจริง และข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ข้อต่อสู้ประการหนึ่งที่สื่อมวลชนสามารถยกขึ้นอ้าง คือ การพิสูจน์ข้อเท็จจริง ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้ผู้กระทำความผิดสามารถพิสูจน์ความจริงได้ หากไม่ใช่เรื่องส่วนตัว และการพิสูจน์จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชน และเมื่อผู้กระทำสามารถพิสูจน์

ความจริงได้แล้ว กฎหมายยังคงกำหนดให้ผู้กระทำมีความผิดฐานหมิ่นประมาทอยู่
เพียงแต่ไม่ต้องรับโทษตามกฎหมายเท่านั้น

จากการศึกษาความรับผิดฐานหมิ่นประมาทในต่างประเทศ พบว่า ประเทศ
สหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศเยอรมัน ได้กำหนดข้อต่อสู้ไว้ประการหนึ่ง
คือ การพิสูจน์ความจริง ซึ่งกำหนดให้ผู้กระทำมีความผิดที่สามารถที่จะพิสูจน์ความจริงได้
ในทุกกรณี และเมื่อสามารถพิสูจน์ความจริงได้แล้วผู้กระทำก็จะมีไม่มีความผิดฐาน
หมิ่นประมาท ซึ่งจะแตกต่างกับกฎหมายของไทยที่กำหนดให้เป็นเพียงเหตุยกเว้นโทษ

ดังนั้น เพื่อให้สื่อมวลชนสามารถทำการตามบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอ
ข้อเท็จจริงให้สังคมได้รับรู้มากที่สุด จึงควรที่จะกำหนดให้ผู้กระทำไม่มีความผิดฐาน
หมิ่นประมาท จากการนำเสนอความจริงที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยการแก้ไข
เพิ่มเติมกฎหมายหมิ่นประมาท โดยหากผู้กระทำมีความผิดที่สามารถที่จะพิสูจน์ความจริง
ได้แล้ว ให้ถือว่าผู้กระทำนั้น ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครอง
สื่อมวลชนจากการนำเสนอความจริงและกระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ดี ด้วยเหตุที่การนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนมีลักษณะเป็นการเผยแพร่
ไปสู่คนจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นการหมิ่นประมาทต่อบุคคลสาธารณะ
แล้ว ผลกระทบต่อชื่อเสียง เกียรติยศ จากการถูกหมิ่นประมาทของบุคคลกลุ่มนี้ จะมี
ผลกระทบมากกว่าบุคคลทั่วไป ด้วยเหตุที่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของ
คนในสังคม หากมีการกระทำผิดฐานหมิ่นประมาทต่อบุคคลสาธารณะ กฎหมาย
จึงควรที่จะกำหนดอัตราโทษที่ผู้กระทำผิดจะได้รับ ให้เหมาะสมกับความเสียหาย
ต่อชื่อเสียงของบุคคลดังกล่าว ด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนของ การกระทำ
ความผิดฐานหมิ่นประมาทที่กระทำต่อบุคคลสาธารณะ โดยให้ผู้กระทำจำต้องได้รับ
โทษที่หนักขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อให้สื่อมวลชนจะต้องใช้ความระมัดระวังในการ
นำเสนอข้อมูลข่าวสารมากยิ่งขึ้น

The mass media are socially important and are inextricably involved in the daily lives of the citizenry. The mass media are indispensable to individual members of society since these media afford them the opportunity to obtain information, knowledge of facts and to consider criticisms of those in authority. In addition, the mass media give opportunities to the members of the general public to express personal opinions on topics of importance.

Accordingly, the mass media can serve as a powerful organ of inquiry into how governmental power is exercised and whether governmental agencies are following what is dictated or mandated by law. Such information is vital to members of the general public who otherwise would remain ignorant and powerless in the face of putative abuses of power.

In performing such a role, however, the mass media are often charged with having violated laws against libel and have had to face accusations of criminal liability for committing libelous actions. However, the researcher has found that the provisions of the law of libel fail to protect those in the mass media who are honest in conveying information and who are actually benefitting the members of the general public.

When a charge of libel has been brought before a court of law, the defense can rebut such a charge by showing that the information claimed to be libelous is actually factual and can be verified, thereby providing benefits to members of the general public. The law stipulates that if the defendant can provide solid evidence that what was said was factual, is not gratuitously or maliciously ad hominem in nature, and is of benefit to the general public, then the defendant is not punished in spite of still being considered guilty of libeling the plaintiff.

In investigating the law of libel, the researcher had cause to investigate the legal approaches taken in this connection by the United States of America, England, and the Federal Republic of Germany. In these foreign jurisdictions, the defendant is not considered guilty of libel if he or she can establish what has been alleged to be libelous is actually factual. If so, the defendant is declared to be innocent of the charge of libel. However, this differs from Thai law, which allows the charge of committing libel to stand, but desists from punishing the offender if he or she can give evidence that the putatively libelous material is actually factual and can be verified.